

Advies van het STEM-platform over de Zomerscholen

Brussel
April 2020

De Minister van Onderwijs, de heer Ben Weyts, heeft het voornemen om in de zomervakantie 2020 zomerscholen te organiseren om leerlingen uit het basis- en secundair onderwijs die achterstand hebben opgelopen door de corona-crisis, de kans te geven bij te benen én hen op een creatieve wijze voor te bereiden op het nieuwe schooljaar.

Het STEM-platform vindt dit een zeer goed voornemen en dankt de minister voor dit initiatief.

Basis- en secundair onderwijs.

Het STEM-platform is blij dat hierbij zowel aan het basis- als aan het secundair onderwijs wordt gedacht.

Twee doelgroepen. De zomerscholen zouden volgens het STEM-platform best mikken op twee doelgroepen: ten eerste de leerlingen die (extra) achterstand hebben opgelopen door de corona-perikelen; aan hen moet de kans geboden worden weer bij te benen, dat is 'remediëring'; ten tweede kan aan leerlingen die op hun honger bleven door de corona-maatregelen, de gemiste kans op verdieping worden aangereikt. Belangrijk is tevens dat zoveel mogelijk jongeren gestimuleerd worden om het nieuwe schooljaar met extra veel zin aan te vatten. De zomer kan dus worden ingezet om het leerproces te verrijken én te versterken, en dit op een uitdagende, aangename en verdiepende manier.

Dubbele klemtoon. Voor die zomerscholen zijn veel thema's, vormen en inhouden mogelijk maar het STEM-platform beveelt aan in die zomerscholen een dubbele klemtoon te leggen: taal enerzijds en anderzijds praktijkgerichte en geïntegreerde STEM waarin wiskunde, wetenschappen, technologie, ICT, ... aan bod komen met ook specifieke aandacht voor de praktijkvakken. Het kan verbazing wekken dat het STEM-platform die dubbele klemtoon wenst. Het is niet de eerste keer dat het STEM-platform pleit voor een samenhang tussen die twee; zie het [Advies van het STEM-platform over de resultaten van het Vlaams onderwijs in PISA 2019](#).

De zomer 2020 - waarin ongetwijfeld nog steeds enkel met kleine groepen zal kunnen gewerkt worden - biedt overigens ook de kans om jongeren intensief kennis te laten maken met STEM-beroepen.

Formeel en informeel leren. De inhoud van de zomerscholen wordt best gericht op formele onderwijsdoelen: de sleutelcompetenties en de eindtermen en de beroepskwalificaties voor TSO/BSO. Geïntegreerde STEM leent zich voor activerende en coöperatieve leervormen. Bovendien stimuleren die de motivatie van de leerlingen. Ze geven de begeleidende teams kansen om multidisciplinair en creatief uit de hoek te komen. Ze scheppen ook het ideale kader om taal op een speelse manier aan bod te brengen en om in STEM het probleemgericht, onderzoekend en ontwerpend leren centraal te stellen. De formele inhoud wordt dus gekoppeld aan een meer informele benadering. Dit informele leren sluit dan na de vakantie weer naadloos aan bij het formele leren; de zomerschool zou daarom best aan de 'gewone' school laten weten met welke leerling aan welke materies, eindtermen en skills is gewerkt. Idealiter wordt er ook samengewerkt met scholen, met leerkrachten(teams) en met toekomstige leerkrachten.

Expertise. Het zou zonde zijn als de zomerscholen de kans zouden missen om te putten uit de rijke expertise van organisaties en vzw's als [TADA \(ToekomstATELIERdeAvenir\)](#), [FOYER](#), [Coder Dojo](#) of [PEP!vzw](#). Ook in deze projecten is taalontwikkeling belangrijk.

Voor de concrete organisatie verwijzen wij uiteraard naar de inbreng die bijvoorbeeld de [STEM-academies](#), de nieuwe [STEM-Partnerorganisaties](#), en [DWENGO](#), [Technopolis](#) en anderen kunnen leveren. Ook vele scholen in Vlaanderen hebben hier reeds een expertise opgebouwd.

Waar? Het STEM-platform pleit ervoor om de zomerscholen te laten uitgaan van de scholen en ook te laten plaatsvinden in de scholen maar met de inbreng van vele partners. Het Platform merkt dat ouders, ook van minder kansrijke leerlingen, makkelijker hun vertrouwen geven als de school het initiatief neemt. Aanvullend kunnen zeker lokalen van de stad of de gemeente, andere scholen, culturele centra, Technopolis, Centra zoals T-campus Genk, opleidingcentra, de VDAB, hogescholen en universiteiten, en van kennis- en onderzoekscentra gebruikt worden. In elk geval pleiten we ervoor om het aanbod zeer lokaal te laten ontstaan en aan te bieden: de nabijheid is essentieel.

Wie moet vorm geven aan de zomerscholen? Het zijn multidisciplinaire teams die dat moeten doen, bestaande uit in de eerste plaats leerkrachten, leerkrachten in opleiding en eventueel gepensioneerde leerkrachten, aangevuld met studenten en begeleiders uit partnerorganisaties, technici uit ondernemingen, enzovoort. Om dit zo efficiënt mogelijk te doen verlopen zien we graag dat de administratie hiervoor zich beperkt tot het strikt noodzakelijke en een tijdelijke aanpassing van de regelgeving mogelijk is.

Evaluatie. De overheid zou best van het begin af aan een kennisinstelling belasten met een evaluatieonderzoek in diverse zomerscholen zodat de werkzaamheid en de efficiëntie van diverse aanpakken kan worden gemeten en er in de toekomst kan worden bijgestuurd. Ook het verzamelen van goede praktijken lijkt ons in deze context uiterst relevant.